

Rozhodnutie je právoplatné
dňom 24. 9. 2004
Najvyšší súd Slovenskej
republiky Bratislava

Rozhodnutie

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací disciplinárny súd v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Bobora a členov JUDr. Anny Elexovej, JUDr. Dariny Michalkovej, JUDr. Evy Barcajovej a Prof. JUDr. Petra Blahu v disciplinárnej veci proti JUDr. [REDAKOVANÉ] sudkyňi Okresného súdu [REDAKOVANÉ] zastúpenej JUDr. [REDAKOVANÉ] advokátom, [REDAKOVANÉ] vedenej na základe návrhu ministra spravodlivosti č. 10456/2003 – 10 z 22.8.2003, o odvolaní sudkyne JUDr. [REDAKOVANÉ] zo dňa 29.1.2004 a ministra spravodlivosti zo dňa 19.1.2004 proti rozhodnutiu prvostupňového disciplinárneho súdu č. k. 9 Ds 4/03 zo dňa 21. novembra 2003 takto

rozhodol:

Podľa § 131 ods. 4 zák. č. 385/2000 Z.z. zrušuje sa rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky – disciplinárneho súdu sp. zn. 9 Ds 4/03 z 21.11.2003 v celom rozsahu.

Rozhodujúc sám disciplinárny odvolací súd uznáva JUDr. [REDAKOVANÉ]

za vinnú

z disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 písm. a/ zák. č. 385/2000 Z.z. na tom skutkovom základe, ako je to rozvedené vo výrokovej časti rozhodnutia disciplinárneho súdu.

Za to podľa § 117 ods. 1 písm. a/ zák. č. 385/2000 Z.z. sa jej ukladá **n a p o m e n u t i e.**

Odôvodnenie:

Napadnutým rozhodnutím prvostupňový disciplinárny súd na základe návrhu ministra spravodlivosti zo dňa 22.8.2003 č. 10456/2003-10 **uznal** JUDr. [REDAKOVANÉ] sudkyňu Okresného súdu Košice II, **vinnou z disciplinárneho previnenia** podľa § 116 ods. 1 zák. č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov (ďalej iba zákon), ktorého sa dopustila tým, že na pojednávaní Okresného súdu Košice II dňa

23.10.2001 vo veci č. k. 29 C 500/97 nedovolila účastníkovi konania – navrhovateľovi [REDAKOVANÉ] použitie diktafónu, ktorým chcel nahrávať priebeh pojednávania a to tak, že na žiadosť právnej zástupkyne navrhovateľa, aby jej klientovi bolo umožnené použitie diktafónu, odpovedala, že použitie diktafónu nepovoľuje, z čoho vyplýva, že konala v rozpore s platnými právnymi predpismi a svojím konaním vzbudila oprávnené pochybnosti o svedomitosti sudcu pri rozhodovaní. Za uvedené previnenie jej uložil disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 1 písm. a/ zákona **n a p o m e n u t i e.**

V odôvodnení tohto rozhodnutia prvostupňový disciplinárny súd uviedol, že pri nespornom skutkovom stave dospel k záveru, že na základe právnej úpravy treba pripustiť, že sudca môže logickým výkladom dospieť k názoru, že k použitiu záznamovej techniky na pojednávaní je potrebný súhlas sudcu, ktorý pojednávanie vedie a do ktorého právomoci takéto rozhodnutie v zmysle § 34 ods. 3 zákona patrí. Vychádzal pri tom z ust. § 12 ods.1 O.Z., podľa ktorého zvukový záznam fyzickej osoby sa môže vyhotoviť alebo použiť len s jej privolením (okrem použitia pre úradné účely na základe zákona, popr. primerané použitie pre vedecké a umelecké účely, pre tlačové, filmové, rozhlasové a televízne spravodajstvo), preto osoba, ktorej hlasový prejav má byť snímaný, by mala aspoň byť o tomto upovedomená a § 117 O.S.P., podľa ktorého má sudca dbať na to, aby svedkovia, ktorí neboli na pojednávaní ešte vypočutí, neboli prítomní na pojednávaní, zásade ktorej ich oboznámenie zvukovým záznamom by však odporovalo.

Nemožno preto podľa názoru prvostupňového disciplinárneho súdu zhodným s obranou sudkyne vylúčiť, že v určitých, hoci výnimočných prípadoch, bude primerané a opodstatnené vylúčenie možnosti použitia zvukovej techniky. Tento názor nie je v rozpore ani s nálezmi č. ÚS 26/02-37 a č. II ÚS 7/2000. Za daného stavu sa preto sudkyňa nedopustila disciplinárneho previnenia samotným odopretím súhlasu k použitiu diktafónu, ale spôsobom akým to urobila.

Podľa zistenia bolo totiž zrejmé, že rázne a ničím nezdôvodnené odmietnutie použitia diktafónu sudkyňou za stavu, že mala podiel na opatrení justičnej stráže, mohlo vzbudiť nedôveru, či konanie pod jej vedením bude spravodlivé, postup nestranný a či takéto bude aj rozhodnutie vo veci.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie navrhovateľ – minister spravodlivosti, ktorý trval na kvalifikácii predmetného skutku v zmysle ním podaného návrhu zo dňa 22.8.2003, t.j. podľa § 116 ods. 1 v spojení s ods. 2 zákona a uloženia v ňom navrhovaného disciplinárneho opatrenia, pretože už samotným odopretím súhlasu k použitiu diktafónu sudkyňa naplnila skutkovú podstatu závažného disciplinárneho previnenia a spôsob, akým tak urobila, len

vyjadruje závažnosť tohto previnenia. Poukázal na čl. 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého obmedzenie práva zaručeného v ods. 1 a 2 uvedeného článku je možné iba v prípade nevyhnutnej ochrany práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku a zdravia a mravnosti, v prípadoch ktorých potom možno prípadne uložiť opatrenie podľa § 116 ods. 2 a § 117 ods. 1 O.s.p. Uvedená sudkyňa teda nesledovala, či uvedený zásah v danom prípade je v súlade s platnými právnymi predpismi, či takýto zásah sleduje legitímny cieľ, resp. či je proporcionálny sledovanému cieľu. Žiadal preto zrušiť rozhodnutie prvostupňového disciplinárneho súdu a rozhodnúť v zmysle návrhu na začatie disciplinárneho konania.

Proti rozhodnutiu prvostupňového disciplinárneho súdu podala odvolanie aj sudkyňa JUDr. [REDAKOVANÉ] ktorá s poukazom na **uplynutie lehoty dvoch mesiacov** na podanie návrhu navrhovateľom na začatie disciplinárneho konania v zmysle § 120 ods. 5 zákona navrhla alebo konanie zastaviť podľa § 124 písm. a/ zákona alebo vrátiť vec na doplnenie dokazovania v tomto smere a nové rozhodnutie, pretože otázkou včasnosti podania návrhu sa prvostupňový disciplinárny súd dostatočne nezaoberal. Sudkyňa nesúhlasila ani s výrokom rozhodnutia, podľa ktorého „**konala v rozpore s platnými predpismi**“, pričom súd neuviedol s akými predpismi, skutočnosť ktorá nevyplýva ani so samotného návrhu a nie je ani definovaná v samotnom ustanovení § 116 ods. 1,2, zákona a z dôvodov rozhodnutia vyplýva, že súd podstatu disciplinárneho previnenia videl v správaní a nie aj v konaní. V tejto časti podľa odvolateľky preto neobstojí výrok, ktorý ani nie je zdôvodnený.

Sudkyňa poukázala na to, že disciplinárnym súdom hodnotené konanie je **rozhodovaním** sudcu vo forme opatrenia, ktoré je preto vyňaté z disciplinárnej zodpovednosti a pokiaľ podľa disciplinárneho súdu opatrenie prijaté sudcom podľa § 116 ods. 2 O.s.p. má byť odôvodnené, vyargumentované a pôsobiť presvedčivo ako spravodlivé a nevyhnutné, aby nevyznelo ako svojvôľa, s názorom ktorým sa sudkyňa stotožnila, avšak do úrovne disciplinárneho previnenia by sa odlišný postup sudcu mohol dostať iba, ak by bol sudcovi uložený nejakým predpisom, sudca bol ním oboznámený a tento potom porušil.

Odvolací disciplinárny súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozhodnutia i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a prihliadajúc pritom aj na vady, ktoré neboli odvolaním vytknuté, rozhodol vo veci sám.

Z podaných odvolaní vyplýva, že medzi účastníkmi nie je sporný skutkový stav, z ktorého prvostupňový disciplinárny súd pri rozhodovaní vychádzal, sporným bolo právne posúdenie tohoto stavu a podľa navrhovateľa aj uloženie neprimeraného disciplinárneho opatrenia.

Podľa návrhu ministra spravodlivosti zo dňa 22.8.2003 naplnila sudkyňa JUDr. [REDAKOVANÉ] pojmové znaky závažného disciplinárneho previnenie podľa § 116 ods. 1 v spojení s ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. tým, že na pojednávaní Okresného súdu Košice II dňa 23.10.2001 vo veci č.k. 29 C 500/97 nedovolila účastníkovi konania použitie diktafónu a pred týmto pojednávaním na dopytu príslušníka ZVJS SR o povolení použiť [REDAKOVANÉ] na pojednávaní diktafón. rozhodla záporne, čím prekročila zákonom stanovené možnosti obmedzenia práva na prijímanie informácií priznaného Ústavou SR a teda konala v rozpore s platnými predpismi a to § 117 ods. 1 O.s.p. ako aj zák. č. 385/2000 Z.z., ktorý takéto súhlas nevyžaduje. Vychádzal pri tom predovšetkým z Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky II ÚS 26/02-37 z 10. júna 2003 a poukázal aj na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II ÚS 7/2000 z 12. septembra 2000.

Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom závere v konaní č. II ÚS 26/02-37 vyjadril, že ani Ústava Slovenskej republiky ani platná zákonná úpravy nevyklúčujú situáciu, aby účastník súdneho konania prijímal informácie z toho istého zdroja viacerými spôsobmi, a ponechávajú v dispozičnej sfére každého oprávneného subjektu, aby sa rozhodol akým spôsobom si toto právo uplatní a že zákaz s výhradou dovolenia možno uplatniť iba v situácii, ak na základe zákona **možno určité právo vykonávať, až keď štátny orgán vopred povolí jeho výkon.**

Z ďalšieho Nálezu Ústavného súdu č. II ÚS 28/96 z 12. mája 1997, vyplýva, že ak uloženie opatrenia podľa § 116 ods. 2 a § 117 ods. 1 O.s.p. **môže** mať za následok zásah do práva zaručeného čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy, sudca je vo svojej úvahe o uplatnení prostriedkov dovolených podľa Občianskeho súdneho poriadku obmedzený jedným z účelov taxatívne ustanovených v čl. 26 ods. 4 ústavy, čo potom znamená, že toto právo možno iba **obmedziť**, nie však vylúčiť a to len po riadnom zistení okolností prípadu opodstatňujúcich uplatnenie takéhoto opatrenia a po identifikácii účelu, pre ktorý sa obmedzí právo zaručené čl. 26 ods. 1, 2 ústavy v tomto prípade.

Ústava Slovenskej republiky v čl. 26 ods. 1,2 chráni slobodu prejavu a právo vyhladávať a šíriť informácie každým tak, že podľa ods. 4 tohto ustanovenia možno toto aj § 12 ods. 1 Občianskeho zákonníka (O.Z.). Podľa tohto ustanovenia vyhotoviť alebo použiť písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy sa povoľuje len s jej privolením.

Preto ak pri uplatňovaní práva na informácie fyzickou osobou formou zvukového záznamu nedá dotknutá fyzická osoba k jeho vyhotoveniu privolenie,

môže súd v zmysle § 116 ods. 2 a 3 O.s.p. prijať opatrenie, ktorým obmedzí právo vyhotoviť zvukový záznam, avšak iba v rozsahu § 12 ods.1 O.Z., teda obmedziť toto ústavné právo v miere nevyhnutnej na ochranu dotknutého práva inej osoby.

Taktiež predseda senátu alebo samosudca v rozsahu ust. § 117 ods.1 O.s.p. môže robiť vhodné opatrenia na splnenie účelu konania a úspešné vykonanie dôkazov okrem iného aj z dôvodu ochrany ešte nevypočutých svedkov a to formou obmedzenia zhotovenie zvukového záznamu, opäť však aby takéto opatrenie bolo v nevyhnutnom rozsahu, môže sa týkať iba časti pojednávania, v ktorej sa prejednávajú skutočnosti pre tento účel dôležité.

Nemožno teda vylúčiť aj postup, podľa ktorého sudkyňa, ako tvrdí, postupovala, avšak musí ísť o postup v súlade s uvedenými predpismi.

Zo zápisnice o pojednávaní vo veci č.k. 29 C 500/97 Okresného súdu Košice II. však nevyplýva, na základe akých okolností dospela sudkyňa k zisteniu, že je opodstatnené a účelné vydať opatrenie o obmedzení práva účastníka na informácie nedovolením nahrávania priebehu pojednávania a v akom rozsahu, skutočnosti ktoré nevyplývajú ani z jej vyjadrenia adresovaného ku konaniu č. ÚS II 26/02 na Ústavnom súde Slovenskej republiky, čo nasvedčuje, že potrebné okolnosti nezistovala a teda k takémuto opatreniu dospela neuvážene.

A práve týmto nedostatočným postupom sudkyne došlo k pochybeniu, ktoré má za následok porušenie povinnosti sudcu v zmysle § 2 zák. č. 385/2000 Z.z. postupovať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, zákonmi, nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky a v určených prípadoch medzinárodnou zmlouvou.

Správne preto prvostupňový disciplinárny súd dospel k záveru, že sa sudkyňa dopustila disciplinárneho previnenia podľa § 116 ods. 1 uvedeného zákona, ale podľa názoru odvolacieho disciplinárneho súdu jej previnenie spočíva v tom, že bez zistenia dôvodu opatrenia a na jeho základe nevyhnutného rámca ochrany jedného práva obmedzila v plnom rozsahu iné ústavou čím porušila uvedenú povinnosť postupovať iba na základe zákonov a v ich rozsahu, za čo jej podľa názoru odvolacieho disciplinárneho súdu uložil primerané disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 1 písm. a/ - **napomenutie**.

Odvolací disciplinárny súd sa však nestotožnil s názorom navrhovateľa, že vydanie opatrenia o nepovolení použitia diktafónu, ktorým došlo k porušeniu ústavou zaručeného práva, je vždy závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 2 zákona. Dôvody, o ktoré navrhovateľ oprel svoje tvrdenie o závažnosti

predmetného skutku, totiž podľa názoru odvolacieho disciplinárneho súdu napĺňajú skutkovú podstatu disciplinárneho previnenia podľa ods. 1 uvedeného zákonného ustanovenia, pretože závažnosť tohoto skutku nevyplýva ani z povahy porušenej povinnosti, spôsobu konania, miery zavinenia a neboli zistené ani ďalšie okolnosti uvedené v tomto zákonnom ustanovení.

Neopodstatnená podľa názoru odvolacieho disciplinárneho súdu bola aj námietka sudkyne o premlčaní práva podať návrh na začatie disciplinárneho konania zo strany ministra v zmysle § 120 ods. 5 zákona, pretože podľa vyjadrenia predsedu Okresného súdu Košice II zo dňa 28.6.2004 zaslaného na žiadosť odvolacieho disciplinárneho súdu, žiadnu informáciu o skutku ministerstvu spravodlivosti nepodával, iba na žiadosť tohto orgánu zaslal dňa 7.8.2003 kópiu zápisnice o pojednávaní v predmetnej veci sp. zn. 29 C 500/97 a teda zmeškanie tejto lehoty preukázané nebolo.

Odvolací disciplinárny súd sa taktiež nestotožnil s výkladom § 120 ods. 5 zákona sudkyňou o plynutí lehoty podať návrh na disciplinárne konanie, podľa ktorého orgánom oprávneným podľa tohoto ustanovenia začína plynúť lehota všetkým naraz v momente, kedy sa hociktorý z nich o disciplinárnom previnení dozvedel, pretože jeho znenie tak neustanovuje, a preto lehota začína plynúť každému oprávnenému osobitne od doby, kedy sa o skutku dozvedel.

Na základe uvedeného dospel odvolací disciplinárny súd k záveru, že bolo potrebné zrušiť prvostupňové rozhodnutie a vo veci podľa § 131 ods. 4 zákona rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výroku tohoto rozhodnutia.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je v zmysle § 131 ods. 1 zák. č. 385/2000 Z.z. prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 27. septembra 2004

JUDr. Ján Bobor, v. r.
predseda odvolacieho disciplinárneho senátu

Za správnosť vyhotovenia:

A. Mečiar

